
Obsah

1. Úvod	9
2. Vybrané statistiky ve stavebnictví.....	11
2.1. Počet pracovníků a roční produkce	11
2.2. Postavení středních a malých podniků v ČR.....	16
2.3. Pracovní úrazy s pracovní neschopností.....	19
2.4. Smrtelné pracovní úrazy.....	22
3. Hlavní příčiny pracovních úrazů ve stavebnictví	27
3.1. Výsledky statistické analýzy dat	27
3.2. Zkušenosti státního odborného dozoru	31
4. Okolnosti vedoucí ke vzniku pracovních úrazů	34
4.1. Nevyhovující fyzické proporce zaměstnance.....	35
4.2. Nadměrná pracovní zátěž	36
4.3. Nevyhovující zdravotní stav	37
4.4. Nedostatečná kvalifikace pro určitou pracovní činnost.....	38
4.5. Nevyhovující školení zaměstnance.....	39
4.6. Neposkytnutí osobních ochranných pracovních prostředků.....	40
4.7. Nepříznivé pracovní podmínky	41
4.8. Nedodržování pracovních postupů.....	43
4.9. Porušování bezpečnostního značení	43
4.10. Porušování pracovní kázně	45
4.11. Vstup na pracoviště pod vlivem alkoholu či jiných návykových látek	46
4.12. Vznik mimořádné události	47
4.13. Nedostatečný odhad rizika	48
4.14. Improvizace	49
4.15. Jazyková bariéra	51
4.16. Rozbor případové situace	52

5. Příklady porušování zásad BOZP v praxi	54
5.1. Stavba úseku dálnice	54
5.2. Rekonstrukce hotelu	57
5.3. Rekonstrukce mateřské školy	66
5.4. Výstavba cyklostezky	69
5.5. Rekonstrukce bytového domu	71
5.6. Výstavba skladu pro skladování stavebního materiálu	73
6. Dotazníkové šetření na vybraných stavbách	78
7. Návrhy na zvýšení úrovně BOZP	90
7.1. Stanovení politiky BOZP	91
7.2. Provedení analýzy a hodnocení rizik	94
7.3. Hodnocení přijatelnosti rizik na základě analýzy nákladů a přínosů	99
7.4. Vhodný výběr zaměstnanců	103
7.5. Vhodný výběr dodavatelů stavebních prací	104
7.6. Přípravná fáze stavby a role koordinátora BOZP na staveništi	106
7.7. Školení o BOZP	108
7.8. Sebeuspokojení při práci	109
7.9. Profesní slepota	112
7.10. Ponaučení se z předešlých událostí	112
7.11. Dokumenty trvale přístupné na staveništi	113
7.12. Ergonomické zásady	115
7.13. Práce s chemickými látkami a přípravky	119
8. Osobní ochranné pracovní prostředky	129
8.1. Technické požadavky na OOPP	129
8.1.1. Povinnosti výrobců a dovozců	129
8.1.2. ES prohlášení o shodě a označení CE	129
8.1.3. Návod k používání – informace poskytované výrobcem	130
8.2. Poskytování OOPP	130
8.3. Ochrana hlavy	131
8.4. Ochrana těla	132
8.4.1. Pracovní oděvy bez ochranných vlastností	132
8.4.2. Pracovní oděvy s ochrannými vlastnostmi	133
8.4.3. Ochranné oděvy s vysokou viditelností	134
8.5. Ochrana rukou	135
8.6. Ochrana nohou	137

8.7. Ochrana před pádem z výšky.....	138
8.7.1. Pracovní polohovací systémy.....	139
8.7.2. Systémy zachycení pádu	139
9. Dočasné stavební konstrukce	142
9.1. Technické požadavky na lešení	142
9.1.1. Povinnosti výrobců a dovozců	142
9.1.2. Návod na montáž a používání	143
9.2. Požadavky na odbornou montáž lešení.....	143
9.3. Dokumentace lešení	144
9.4. Předání lešení.....	145
9.5. Používání lešení	146
9.5.1. Fasádní lešení	146
9.5.2. Pojízdňá lešení.....	148
9.6. Kontroly a prohlídky lešení	149
9.7. Časté závady na lešení.....	150
9.7.1. Založení.....	150
9.7.2. Kotvení.....	153
9.7.3. Zábradlí	157
9.7.4. Podlahy.....	159
9.7.5. Ztužení	160
9.7.6. Používání poškozených dílců	162
9.7.7. Skladování materiálu na podlahách	162
9.7.8. Zakrytí lešení.....	163
9.7.9. Podchod pro chodce	164
10. Závěr	166
11. Použité zdroje	169
Příloha 1: Významná nebezpečí při pozemních pracích dle	
ČSN EN 474-1+A1 - Stroje pro zemní práce - Bezpečnost –	
– Část 1: Všeobecné požadavky	174
Příloha 2: Příklady nejčastěji se vyskytujících nebezpečí na staveništi	
s navrženými opatřeními	178
Žebříky.....	178
Stavební práce	180
Staveniště	185
Lešení a práce ve výškách.....	190

Práce na střechách	194
Zednické práce	198
Zemní práce, výkopy	202
Stavební stroje	206
Betonárna	212
Příloha 3: Vybrané metody analýzy a hodnocení rizik	214
Příloha 4: Informační listy určené pro základní proškolení cizinců	
o bezpečnosti práce na staveništních.....	226
Informační listy v českém jazyce.....	226
Informační listy v anglickém jazyce	236
Informační listy v ukrajinském jazyce	247
Informační listy v ruském jazyce	259
Informační listy v polském jazyce.....	270
Informační listy v rumunském jazyce.....	282